

Åbne standarder og Fri- og Open Source software i offentlige udbud og indkøb

Anne Østergaard

9. maj 2006

Overblik

- Baggrund i NL og i national politik
- OSOSS og NL's "Manual for Public Procurement"
- Principper indenfor indkøbsregulering
- Fri - og Open Source Software og indkøb
- Åbne standarder og offentlige indkøb

Hollandsk politik for åbne standarder og OSS

Bredt støttet forslag i parlamentet (2002)

Indenrigsministeren og økonomiministeren

Åbne standarder:

- anvendes når ny software skrives
- åbne det offentliges standarder op
- skabe nye åbne standarder på europæisk plan

Hollandsk politik for åbne standarder og OSS

Open Source Software (OSS)

- lige muligheder (frit valg)
- starte pilotprojekter
- fremme genbrug af det offentliges software

Policy og lovgivning om offentlige indkøb

- Hvad må man gøre inden for rammerne af national og europæisk lovgivning om offentlige indkøb?
- I NL har man skrevet en manual om åbne standarder og Open Source Software inden for reglerne om offentlige udbud.

Det afgørende spørgsmål

- Hvilke krav må regeringer stille ved offentlige indkøb?
- En Open Source løsning som et absolut krav
- En Open Source løsning som foretrukket
- En specifik åben standard som et krav
- En specifik åben standard som foretrukket

* krav betyder ”skal”

* foretrukket betyder ”ønske”

Principper for offentlige indkøb

- Transparens
- Objektivitet
- Begrundelse for valg
- Ikke- diskriminere

Hvornår gælder reglerne for offentlige indkøb?

- Udbud fra en offentlig organisation
- Hvis værdien af varer og service overstiger 162.000 Euro.
- Så i tilfælde hvor en myndighed helt selv henter og implementerer Open Source Software uden at have en servicekontrakt med andre, synes reglerne ikke at gælde.
- NL- manualen omhandler softwareløsninger der kræver service- og support aftaler.

NL- manualen starter med definitioner

- Hvad er Open Source Software?
- Hvad er en åben standard?

Open Source Software definitionen fra (OSI)

Used for approving licenses at opensource.org

1. Free distribution
2. Availability of the source code
3. Permitting adaptation (derived works)
4. Integrity of the author's source code
5. No discrimination against persons or groups

Open Source Software definitionen fra (OSI) fortsat...

6. No discrimination against fields of endeavour
7. Distribution of license
8. License must not be specific to a product
9. License must not restrict other software
10. License must be technology-neutral

EU's definition of an open standard

1. Maintained by a not-for-profit organisation, open decision-making procedure;
2. Publication of specification;
3. Intellectual property on a royalty free basis;
4. No constraints on the re-use of the standard.

Source: European Interoperability Framework developed by IDABC.

Dutch catalogue of open standards: CANOS, www.canos.nl

Open Source eller åbne standarder som krav eller som foretrukket/ønske

- Open Source eller åbne standarder kan **kræves** når **alle** specifikke features/elementer er af vigtighed.
- Open Source eller åbne standarder kan være **foretrukket** (ønsket) hvis **nogle** af de specifikke features/elementer er af vigtighed.

Hvordan skaffer man en god begrundelse for sit valg?

- Begrund nødvendigheden af hvert enkelt delelement fra definitionen i de interne udbudsdokumenter.
- Gør brug af eksisterende regler.

Open Source eksempel

- En regeringsorganisation forudser, at der bliver behov for at skabe en vis yderligere funktionalitet.
- Tilladelse til at skabe afledte værker er altså af afgørende betydning for denne myndighed.

Open Source eksempel

- Den hollandske regering kræver at den har ”adgang til at undersøge alle ændringer til hardware, software eller procedurer”.
- Dette kan være med til at begrunde kravet om at kildekoden skal være tilgængelig. (Krav nummer 2 i NL-definitionen).

Åben standard eksempel

- Det europæiske direktiv om genbrug af information i den offentlige sektor siger:
- ”For at fremme genbrug skal den offentlige sektor gøre sine egne dokumenter tilgængelige i et format der så vidt det er muligt ikke kræver brug af en bestemt slags software.”

Er det tilladt at referere til en bestemt åben standard? (Fx ODF)

- Ja, hvis det er en europæisk norm, en europæisk teknisk godkendelse eller en fælles teknisk specifikation.
- Det betyder, at man må referere til standarder fra ISO, CEN og NEN og standarder der er foreskrevet ved lov.
- I andre tilfælde nej, med mindre det er umuligt at beskrive den tekniske anvendelse uden at henvise til en specifik åben standard.

.... eller tilsvarende

- Det anbefales at anvende tilføjjelsen **eller tilsvarende**. For at overholde kravet om ikke- diskriminering.
- Eksempel den leverede løsning skal være under en Open Source licens **eller tilsvarende**.
- Den indkøbende myndighed må være beredt på efterfølgende at bevise at der ikke fandtes en **tilsvarende** løsning der opfyldte udbudskravene.

Forslag til hvad vi kan gøre nu:

- Fremskaffe eksempler på bedste og værste praksis. De findes i rigt mål- i hele EU.
- Skrive eksempler på udbudsdokumenter til brug for en offentlig organisation for eksempel for et CMS.
- Gøre det på europæisk plan, da udbudsreglerne hovedsagelig er af europæisk oprindelse.

Kommentarer

- Vi behøver ikke retfærdiggøre nødvendigheden af at bruge offentlige penge på en forsvarbar måde.
- Vi taler her om etiske grundforudsætninger for at bruge offentlige midler.

Hvorfor skal vi retfærdiggøre
ønsket om at benytte FLOSS
når samme krav ikke gælder for
lukket kildekode?

Gælder grundsætningen om fri og
lige konkurrence ikke for software?

Diskrimination?

- Forbud mod diskrimination i traktatens artikel 28.
- Ved at bede om at kunne anvende en FLOSS licens diskriminerer vi ikke: Alle kan opfylde kravet blot ved at ændre licensen!

Eneste betingelser

De eneste betingelser burde være:

- kvalitet
- sikkerhed
- interoperabilitet
- kontinuerlig adgang til data.

Ingen trojanske heste eller bagdøre!

Offentlig er offentlig?

- Offentlige myndigheder kan ikke tvinge nogen borger til at købe software for at kunne læse/bruge nogen form for offentlig information eller noget som helst andet der er offentligt.

Konklusion:

- Kan vi opsummere ved at sige at den eneste forskel mellem FLOSS og lukket software er licensen?

Spørgsmål?

Anne Østergaard
anne@oestergaard.nu